Κύπρȣ ὐκ ἐπέβη, ἀλλ' ἐν τῷ πλείῳ ἀπιὼν ἐτελεύτησεν [α]. ἦν δὲ τότε ἔτος ἀπὸ μὲν Χριϛȣ̃ τὸ 402, τῆς δ' ἡλικίας αὐτȣ̃ περίπȣ τὸ 100. [β]

Τῶν συγγραμμάτων αὐτȣ̃ ἐκδόσεις αἱ τῶν ἄλλων κρείττονες, ἥ τε ἐν Παρισ. κατὰ τὸ 1622, ἐν δυσὶ τεύχεσι, καὶ ἡ μετ' αὐτὴν κατὰ τὸ 1682. ἔτος ἐν Λειψ. γενομένη, τὸ τῆς Κολον. δὲ, ὐκ οἶδ' ὅτε, ἐπιφέρȣσα ὄνομα *.

Τῶν Συγγραμμάτων αὐτȣ̃

Τὰ Ἀμφίβολα.

Περὶ τῶν Προφητῶν. Φυσιολόγος. Λόγοι η' εἰς τὰ Βαΐα. Εἰς τὴν θεόσωμον ταφήν. Εἰς τὴν ἁγίαν τȣ̃ Χριϛȣ̃ ἀνάστασιν. Εἰς τὴν ἀνάληψιν. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν Θεοτόκον. Περὶ Βαΐων. Περὶ πίϛεως, καὶ τῆς ἁγίας Τριάδος. Περὶ τῆς ἁγίας τȣ̃ Χριϛȣ̃ ἀναϛάσεως.

Τὰ Ἀνέκδοτα.

Εἰς τὸν Προφήτην Ναούμ [γ]. Περὶ διαιρέσεως ψαλμῶν [δ]. Περὶ τῶν ἁγίων Ἀποϛόλων, πȣ̃ ἕκαϛος ἐκήρυξε [ε]. Περὶ θείας γεννήσεως [ζ].

Τὰ ἐκλελοιπότα.

Ἐπιϛολαί [η]. Εἰς τὸ Ἆσμα τῶν Ἀσμάτων [θ]. Λόγος εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον [ι].

Ψευδεπίγραφον ἐκλελοιπός.

Κατὰ τῶν εἰκόνων σύγγραμμα [κ].

ΕΥΣΕΒΙΟΣ ὁ Ἐμέσης [λ] πατρίδα μὲν ἔχε τὴν ἐν Μεσοποταμίᾳ Ἔδεσσαν, γεννήτορας δὲ εὐπατρίδας, καθηγητὰς δὲ, τῆς μὲν θύραθεν τὸν τηνικαῦτα ἐν Ἐδέσσῃ παιδεύοντα, τῆς δὲ ἱερᾶς παιδείας τόν τε Καισαρείας Εὐσέβιον τὸν Παμφίλȣ, καὶ τὸν Σκυθοπόλεως Πατρόφιλον. τὴν Ἀλεξάνδρειαν δὲ καταλαβὼν, καὶ τὰ φιλόσοφα ἐκπαιδευθεὶς μαθήματα, εἰς Ἀντιόχειαν ἔπειτα παρεγένετο [μ]. τȣ̃ μεγάλȣ δὲ Ἀθανασίȣ ἐν ἔτει 342. [ν] ὑπὸ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδȣ ἐξωσθέντος, αὐτὸς εἰς τὴν Ἀλεξανδρείας ἐπισκοπὴν παρ' Εὐσεβίȣ τȣ̃ Κωνϛαντινȣπόλεως προβληθεὶς, ἐκεῖ μὲν ὐκ ἀφίκετο, διὰ τὸ σφόδρα ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων λαȣ̃ ἀγαπᾶσθαι τὸν Ἀθανάσιον, εἰς δὲ τὴν Ἐμέσης Ἐκκλησίαν ἐπέμφθη [ξ]. ϛασιασάντων δὲ τῶν ἐκεῖ, (διεβάλλετο γὰρ ὁ Εὐσέβιος ἀσκεῖσθαι ὃ μέρος τῆς Ἀϛρονομίας ἀποτελεσματικὸν καλȣ̃σιν) ἄπεισιν εἰς Λαοδίκειαν πρὸς Γεώργιον τὸν ταύτης ἐπίσκοπον, καὶ αὐτῷ συνῆν. ὁ δὲ σὺν αὐτῷ ἐλθὼν εἰς Ἀντιόχειαν πρὸς Πλάκητον καὶ Νάρκισσον τȣ̀ς ἐπισκόπȣς, εἰς Ἔμεσαν αὐτὸν ἐπανελθεῖν παρεσκεύασεν. ἐγένετο δὲ καὶ Κωνϛαντίῳ τῷ Βασιλεῖ ὕτω κεχαρισμένος, ὥϛε ἐπιϛρατεύοντι Πέρσαις αὐτὸν ἐπήγετο. καὶ γὰρ καὶ θαυμάτων αὐτȣργὸν αὐτ[ὸν] γεγονέναι λέγεται. ἀλλὰ γὰρ καίπερ τοιȣ̃τος, μεμψ[ιν] ὑπέμεινεν, ὡς τὰ Σαβελλίȣ φρονῶν [ο], καὶ τῆς ἀρειανικ[ῆς] φάλαγγος σημειοφόρος [π]. Περὶ δὲ τὸ 360. ἔτος [ρ] τὸ τ[ȣ̃] βίȣ τέλος αὐτὸν κατέλαβε.

Τῶν Συγγραμμάτων αὐτȣ̃

Τὰ Ἐκδοθέντα.

Ὁμιλίαι ν' πρὸς τὸν λαὸν καὶ τȣ̀ς μοναχȣ̀ς [σ]. Ὁμ[ι]λίαι ϱμε' εἰς τὰ Εὐαγγέλια, καὶ εἰς τὰς ἑορτασίμȣς ἡμ[έ]ρας [τ]. Πρόσθες καὶ τὰ ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ ὑπομνήματ[α] ἃ δὴ πάντα τȣ̃ Ἐμέσης ἐοίκασι, κἂν ὐ πᾶσι τὸ, Ἐμέση[ς] προσκέηται. καὶ γὰρ τὸ τȣ̃ Εὐσεβίȣ Ἐμέσης ὄνομα κεῖτ[αι] κἂν τῇ εἰς τὴν Γένεσιν ἀνεκδότῳ σειρᾷ τῇ παρὰ Φαβρ[ι]κίȣ μνημονευομένῃ [υ].

Τὰ Ἀνέκδοτα.

Κατὰ συλλογισμὸν πρὸς τȣ̀ς Ἰȣδαίȣς [φ]. Τρεῖς ὁμ[ι]λίαι [χ]. 1. Περὶ Ἰωάννȣ τȣ̃ Βαπτιϛȣ̃ τὴν Χριϛȣ̃ ἔλευσ[ιν] τοῖς ἐν ᾅδȣ κηρύττοντος [ψ]. 2. Περὶ τῆς προδοσίας τȣ̃ Ἰ[ȣ]δα [ω]. 3. Περὶ τȣ̃ Διαβόλȣ καὶ τȣ̃ ᾅδȣ μετὰ τὸ προδ[ο]θῆναι τὸν Χριϛὸν ὑπὸ τȣ̃ Ἰȣδα [2α]. Κατὰ Μανιχαίων [2β].

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ὁ ὁμολογητὴς Σίδην τὴν ἐν Παμφ[υ]λίᾳ ἔχε πατρίδα [2γ]. Βεῤῥοίας δὲ τῆς ἐν Συρίᾳ ἐπισκοπ[ή]σας πρότερον, εἰς τὸν τῆς Θεȣπόλεως Ἀντιοχείας θρόν[ον] ὑπὸ τῆς ἁγίας πρώτης οἰκȣμενικῆς Συνόδȣ προεβιβάσ[θη] ὕϛερον [2δ]. ἣ συμπαρὼν τόν τε πανηγυρικὸν τῷ ἀοιδίμ[ῳ] βασιλεῖ Κωνϛαντίνῳ προσεφώνηκε λόγον [2ε], καὶ τοῖς Ἀρει[ȣ] προμάχοις λόγῳ τε καὶ ζήλῳ ἀντέϛη. ἔνθεντοι ὅ, τε Νικ[ο]μηδείας Εὐσέβιος καὶ ὁ Νικαίας Θεόγνις, καὶ ἡ περὶ αὐτȣ̀[ς] τῶν δυσσεβῶν φάλαγξ κατ' αὐτȣ̃ λυττήσαντες, τὸ ἐν Ἀ[ν]τιοχείᾳ συγκροτȣ̃σι συνέδριον. ἐν ᾧ τρεῖς δεινὰς αὐτ[ȣ̃] συκοφαντίας συῤῥάψαντες, Σαβελλίȣ δῆθεν προσάπτ[ε]σθαι [2ζ], καὶ ἐπὶ πορνείᾳ ἁλῶναι [2η], καὶ τὴν θεέσεπτ[ον] περιφρονῆσαι βασιλίδα, τὴν μακαρίαν νοεῖ Ἑλένην, τ[ὴν] ἐν τῇ ἕω τὰς διατριβὰς τότε ποιȣμένην [2θ], καθαιρέσ[ει] καθυποβάλλȣσι. τȣ́τοις δ' ἀναπεισθεὶς ὁ βασιλεὺς, πε[ρὶ] τὸ 329, ἢ 330. [2ι] ἔτος διὰ τῆς Θρᾴκης εἰς Τραϊανȣ́πολιν [2κ] ἐξόριϛον πέμπει. ὅπȣ δὴ περὶ τὸ 360. ἔτος [2λ] τὸ φθαρ[τὸν] τὸν ἐναπέθετο σκῆνος ὁ τρισμακάριος. *

Τῶν Συγγραμμάτων αὐτȣ̃

Τὰ Ἐκδεδομένα.

Λόγος σύντομος πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κωνϛαντῖν[ον] ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν Συνόδῳ ῥηθείς [2μ]. Ὑπόμνημα ε[ἰς] τὴν Ἑξαήμερον [2ν]. Κατὰ Ὠριγένȣς διαγνωϛικὸς εἰς τ[ὸ] τῆς Ἐγγαϛριμύθȣ θεώρημα [2ξ].

Τ

(α) Ὁ Αὐτ. αὐτ. ἐν κεφ. 14. καὶ ὁ Σωζόμ. ἐν βιβλ. 8. κεφ. 15. (β) Ὅ, τε Φαβρίκ. καὶ ὁ Κάβ. αὐτ. (γ) Τὴν ... φράσιν, φησὶν ὁ Φώτ. (ἐν κώδ. 122.) ταπεινός τε καὶ οἷα εἰκὸς ἀττικῆς παιδείας ἀμελέτητον τυγχάνειν. ἀσθενὴς δὲ ἐκ τȣ̃ ἐπὶ πλεῖϛον ἐν ταῖς κατ[ὰ] τῶν δυσσεβῶν αἱρέσεων συμπλοκαῖς. ἐνιαχȣ̃ μέντοι ἀριϛεύει ταῖς ἐπιβολαῖς, εἰ καὶ τῶν ῥημάτων αὐτῷ καὶ τῆς συντάξεως ὐδὲν τὸ ἰδίωμα συμβελτιȣ̃ται. (γ) Σώζεται χειρόγρ. ἐν τῇ εἰς τὸ Παρίσ. βασιλικ. βιβλιοθ. ὡς μαρτυρεῖ ὁ Λαβ. παρὰ Φαβρικ. αὐτ. ἐν σελ. 429. (δ) Σώ[ζ.] χειρόγ. παρὰ Γαλλίῳ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Κάβ. αὐτ. (ε) Σώζ. χειρόγρ. ἐν τῇ ῥηθ. βιβλιοθ. κατὰ τὴν τȣ̃ Φαβρικ. μαρτυρ. (ζ) Μνε[ία] παρὰ τῷ Ἐβεδ Ἰησȣ̃ ἐν τῷ καταλ. κατὰ τὴν τȣ̃ Αὐτ. μαρτυρ. (η) Παρ' Ἱερωνύμ. ἐν τῇ 2. πρὸς Ῥȣφῖν. ἀπολογ. τῇ ἐν σελ. 165. τȣ̃ 2. Τόμ[ȣ]. (θ) Παρὰ Κασιοδώρ. ἐν κεφ. 5. τῶν θείων ἀναγν. ὡς μαρτυρεῖ ὁ Φαβρίκ. αὐτ. ἐν σελ. 426. (ι) Μέμν. Ἀνδρέας ὁ Καισαρ. εἰς τὴν ἀπο[κά]λυψιν. παρὰ τῷ Αὐτ. αὐτ. (κ) Ὅρα τὸν 2. λόγ. περὶ τῶν θείων εἰκόν. τȣ̃ Δαμασκ. καὶ τὴν 6. πρᾶξ. τῆς ἑβδ. οἰκȣμεν. Συνό[δȣ]. (λ) Πόλις αὕτη τῆς Συρίας πρὸς τὸν ποταμὸν Ὀρόντην, μεταξὺ Λαοδικείας καὶ Ἀρεθȣ́σης, ἀπέχȣσα τῆς Δαμασκȣ̃ μίλ. 43. ὁ Βαυδράντ. ἐν τ[ῷ] Λεξ. (μ) Ὁ Σωκρ. ἐν βιβλ. 2. κεφ. 9. (ν) Ὁ Ὀȣδῖν. ἐν Τόμ. 1. σελ. 391. (ξ) Ὁ Σωκρ. αὐτ. (ο) Ὁ Αὐτ. αὐτ. καὶ ὁ Σωζόμ. ἐν βιβλ. 3. κεφ. 60. (π) Ὁ Εὐσέβ. ἐν τῷ χρον. (ἐν ἔτει 348.) τῷ παρ' Ἱερωνύμ. μεταφρασθ. (ρ) Ὁ Κάβ. ἐν Τόμ. 1. σελ. 207. (σ) Ἐξεδόθησαν κατὰ τὸ 1547. ἐν Παρισ. καὶ πάλιν αὐτ. κατὰ τὸ 1561. καὶ ἐν Ἀντκερπ. κατὰ τὸ 1555. ἔτ. (τ) Συ[]νεξεδόθ. ταῖς εἰρημ. ὁμιλ. ἐν Παρισ. κατὰ τὸ 1575. ἔτ. ἀλλ' ἀμφίβολ. ἑκάτερ. (υ) Ἐν τεύχ. 7. σελ. 736. ἣν ἐν τῇ τῆς Βιέννης βιβλιοθ. σώζεσθαί φησι χειρόγρ. (φ) Σώζ. χειρόγρ. ἐν τῇ αὐτῇ Βιβλιοθ. (ὡς μαρτυρεῖ ὁ Λαμβέκ. ἐν βιβλ. 4. σελ. 184. παρὰ Φαβρικ. ἐν τῷ 2 ... μέρει τȣ̃ 5. βιβλ.) ἄρχεται δ' ὕτω· Δίκαιον ἡμῖν σήμερον ἀγαπητοὶ τȣ̃ χθὲς εἰρημένȣ λόγȣ ἐπισκέψασθαι, καὶ ἰδεῖν τὴν τȣ̃ Διαβόλȣ καὶ τȣ̃ ᾅδ[ȣ] συμβολὴν πρὸς τȣ̀ς Ἰȣδαίȣς κατὰ τȣ̃ Κυρίȣ. ἀκȣ́σας γὰρ ὁ Διάβολος τȣ̃ Κυρίȣ εἰπόντος, κ.τ.λ. παρὰ Κάβ. αὐτ. (χ) Σώζον. ἐν τῇ αὐτ[ῇ] βιβλιοθ. χειρόγρ. κατὰ τὴν τῶν εἰρημ. μαρτυρ. (ψ) Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς αὕτη· Ἀναγκαῖόν ἐϛιν ἡμῖν πάλιν σήμερον ἐρευνῆσαι καὶ γνῶναι πο[ῦ] ταπος ὁ εὐαγγελισμὸς τȣ̃ Προδρόμȣ ἐν τῷ ᾍδῃ κ.τ.λ. παρὰ Κάβ. αὐτ. (ω) Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς· Δεῦρο λοιπὸν οἱ ἐμοὶ ἀγαπητοὶ καὶ περὶ τῆς προ[] δοσίας τȣ̃ Ἰȣ́δα, κ.τ.λ. παρὰ τῷ Αὐτ. αὐτ. (2α) (Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς· Δίκαιον ἡμῖν σήμερον ἀγαπητοὶ τὰ ἀκόλȣθα τȣ̃ χθὲς εἰρημένȣ λόγȣ ἐπισκέψασθαι ... κ.τ.λ. παρὰ τῷ Αὐτ. αὐτ. (2β) Σώζ. ἐν τῇ αὐτῇ βιβλιοθ. (2γ) Ὁ Ἱερώνυμ. ἐν τῷ τῶν ἐκκλησιας. συγγραφ. καταλ. ὁ δὲ Νικήτ[ας] (ἐν τῷ 9. κεφ. τȣ̃ 5. βιβλ. περὶ ὀρθοδόξ. πίϛ.) ἐκ Μακεδονίας τῆς Φιλίπ. αὐτόν φησι κατάγεσθαι. παρὰ Κάβ. ἐν Τόμ. 1. σελ. 187. (2δ) Ὁ Αὐτ. Νικήτ. ἐν βιβλ. 5. κεφ. 6. παρὰ τῷ Αὐτ. (2ε) Ὁ Θεοδώριτ. ἐν βιβλ. 1. κεφ. 7. τῆς Ἱϛορ. (2ζ) Ὁ Σωκρ. ἐν βιβλ. 1. κεφ. 24. (2η) Ὁ Θεοδώριτ. αὐτ. ἐν κεφ. 21. (2θ) Ὅρα τὴν ἐπιϛ. Ἀθανασ. πρὸς τȣ̀ς ἁπανταχȣ̃ τὸν μονήρη βίον ἀσκȣ̃ν. ἐν ᾗ αὐτ[ῷ] Κωνϛαντίȣ, Κωνϛαντίνȣ πάντως ἀναγνωσ. (2ι) Ὁ Κάβ. αὐτ. (2κ) Ὁ Θεοδώριτ. καὶ ὁ Ἱερώνυμ. αὐτ. (2λ) Ὁ Κάβ. αὐτ.

*) Ἐπὶ εὐγλωττίᾳ, φησὶν ὁ Σωζόμ. (ἐν βιβλ. 2. κεφ. 19.) δικαίως θαυμαζόμενος, ὡς ἐκ τῶν φερομένων αὐτȣ̃ λόγων συνιδεῖν ἐϛιν . . . ἀρ[] χαιότητι φράσεως, καὶ σωφροσύνῃ νοημάτων, καὶ ὀνομάτων κάλλει καὶ χάριτι ἀπαγγελίας εὐδοκιμȣ́ντων. (2μ) Ῥωμαϊϛὶ μόνον σὺν τοῖ[ς] πρακτικ. τῆς πρώτ. οἰκȣμ. Συνόδ. ἑλληνιϛὶ δὲ ἐν τεύχ. 8. σελ. 168. τῆς τȣ̃ Φαβρίκ. ἑλλην. βιβλιοθ. (2ν) Ἐξεδόθη ἐν Λυγδ. κατὰ τὸ 1629 ἔτ[ος]. (2ξ) Συνεξεδόθη τῷ εἰρημ. ὑπομν.